

ÅRSRAPPORT 2025

Innhold

Forord.....	3
Verdenskart.....	5
Styrke dem som beskytter menneskerettigheter	7
Styrking av Raftprismottakeres gjennomslag.....	9
Støtte til kvinnelige menneskerettighetsforkjempere.....	18
Håndtering av menneskerettighetsbrudd i næringslivet.....	20
Demokratiopplæring i en kritisk tid.....	24
Styrking av aktsomhetsvurderinger i praksis	30
Organisasjon.....	33
Drift.....	42

Å stå imot: Menneskerettigheter i en tid med demokratisk tilbakegang

I 2025 økte angrepene på menneskerettigheter, demokrati og folkeretten i både omfang og alvorlighetsgrad. Denne utviklingen understreker en grunnleggende sannhet: Menneskerettigheter er aldri garantert. Realiseringen av dem har alltid vært, og er fortsatt, avhengig av menneskers mot, handlekraft og mobilisering. I denne situasjonen er det presserende å støtte menneskerettighetsforsvarere (MR-forsvarere) og å gi unge mennesker kunnskap og opplæring i menneskerettigheter.

På bakgrunn av den brutale krigen i Sudan bprisen 2025 tildelt Emergency Response Rooms (ERR). Dette grasrotnettverket, som består av tusenvis av frivillige, representerer et ekstraordinært kollektiv av handlekraft og solidaritet i møte med krigens brutalitet.

Gjennom lokalt forankrede og samarbeidsbaserte initiativer responderer de på akutte humanitære behov og dokumenterer menneskerettighetsbrudd, ofte med betydelig personlig risiko. Gjennom tildelingen av Raftoprisen bidro Raftostiftelsen til å løfte deres stemmer og rette kritisk internasjonal oppmerksomhet mot de alvorlige menneskerettighetsbruddene og krigsforbrytelsene som begås i Sudan.

Gjennom året sto Raftostiftelsen sammen med MR-forsvarere som arbeider under stadig sterkere press, i mange tilfeller midt i krig og voldelige konflikter. Vi styrket synligheten og anerkjennelsen av deres arbeid, støttet deres innsats for å holde myndigheter og andre ansvarlige aktører til ansvar, fremmet solidaritet gjennom internasjonale støttenettverk og bidro til tiltak for risikoredusering og beskyttelse.

I 2025 deltok 10 557 elever og lærere i Raftostiftelsens undervisningstilbud i demokrati og menneskerettigheter. Vi fortsatte å utvikle innovative undervisningsressurser som tar opp temaer som ekstremisme, radikalisering og gruppebaserte fordommer. Samtidig støttet vi lærere og lærerutdannere som navigerer i klasserom preget av økende polarisering. Undervisningsavdelingen vår bidro også til flere internasjonale prosjekter, blant annet et Erasmus+-prosjekt med fokus på inkluderende utdanning for demokrati.

Raftostiftelsen bidro også til å styrke selskapers kapasitet til å gjennomføre aktsomhetsvurderinger for menneskerettigheter og håndtere menneskerettighetsrisiko. Sammen med næringslivsaktører, academia og internasjonale eksperter la Raftostiftelsen til rette for erfaringsutveksling, kapasitetsbygging, og dialogprosesser for og mellom ulike interessenter. Rettighetene til arbeidere og marginaliserte lokalsamfunn ble løftet både lokalt og internasjonalt i samarbeid med sivilsamfunnsorganisasjoner, ambassader og andre sentrale aktører.

For organisasjonen markerte 2025 også et år med endring og utvikling. Arbeidet med oppgradering og utvidelse av Raftohuset startet, og legger grunnlaget for et sterkere, mer tilgjengelig og fremtidsrettet sted for menneskerettighetsarbeid.

Raftostiftelsens gjennomslagskraft er mulig takket være alle våre engasjerte ansatte og frivillige, partnere og støttespillere, nettverk og allianser. Og fremfor alt de som forsvarer menneskerettigheter, ofte under krevende og farlige forhold.

Sammen fortsetter vi å stå imot angrep på menneskerettigheter og demokratisk tilbakegang, og arbeide for en fremtid bygget på verdighet, solidaritet og menneskerettigheter for alle.

Jostein Hole Kobbeltvedt
Daglig leder i Raftostiftelsen

Raftostiftelsen i verden 2025

- RAFTOPRISMOTTAKERE
- ▲ NETTVERKSMØTER ORGANISERT AV RAFTOSTIFTELSEN
- NÆRINGS LIV OG MENNESKERETTIGHETER
- KVINNELIGE MENNESKERETTIGHETSFORSVARERE
- UNDERVISNING

■ CUBA

Raftostiftelsen har bidratt med finansiering til etableringen av LMOA Foundation, samt utviklingen av en digital plattform som presenterer Alcántaras arbeid og dokumenterer begrensninger i ytringsfriheten på Cuba.

● LIBANON

I 2025 deltok Raftostiftelsen i åpningen av Females nye senter og krisesenter i Chouf i Mount Lebanon. Raftostiftelsen har vært en stolt støttespiller for åpningen av dette senteret.

● NIGERIA

I Nigeria styrket Raftostiftelsens partner Health of Mother Earth Foundation (HOMEF) kapasiteten til fiskersamfunn som er berørt av forurensning, erosjon og klimaendringer.

● NORGE

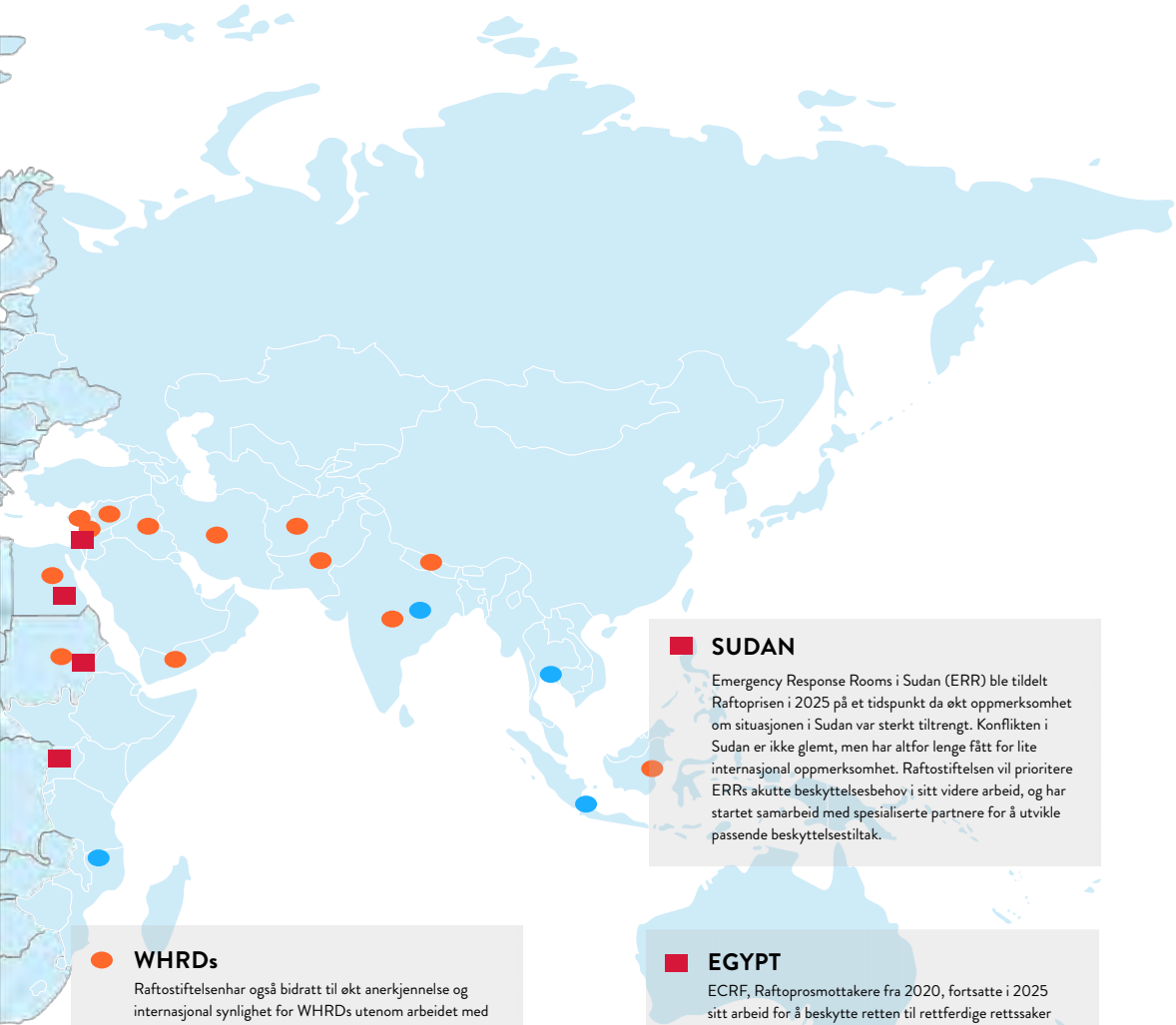
Raftostiftelsen er freds- og menneskerettighetscenteret på Vestlandet og underviser elever, lærere og lærerstuderenter i demokrati og menneskerettigheter.

■ TSJAD

Raftostiftelsen har fulgt opp Charbonnel Nodjigoto og organisasjonen AJPNV, som mottok Raftoprisen i 2022.

● COLOMBIA

I Colombia støttet Raftostiftelsen organisasjonen CREER, som arbeider for å koble beskyttelse og restaurering av akvatiske økosystemer til realisering av menneskerettigheter, med særlig vekt på inkludering av etniske minoriteter.

■ SUDAN

Emergency Response Rooms i Sudan (ERR) ble tildelt Raftoprisen i 2025 på et tidspunkt da økt oppmerksomhet om situasjonen i Sudan var sterkt tiltrengt. Konflikten i Sudan er ikke glemt, men har altfor lenge fått for lite internasjonal oppmerksomhet. Raftostiftelsen vil prioritere ERRs akutte beskyttelsesbehov i sitt videre arbeid, og har startet samarbeid med spesialiserte partnere for å utvikle passende beskyttelsestiltak.

● WHRDs

Raftostiftelsen har også bidratt til økt anerkjennelse og internasjonal synlighet for WHRDs utenom arbeidet med Kvinnenettverket. Økt anerkjennelse og synlighet er en viktig strategi for beskyttelse og påvirkning for WHRDs. I tillegg støttet Raftostiftelsen kvinneledede medie- og kunnskapsplattformer i SWANA-regionen.

■ PALESTINA

Raftostiftelsen har fulgt opp DCIP og deres arbeid med barns rettigheter. Med støtte fra Raftostiftelsen deltok barn som representanter direkte inn i møter med internasjonale menneskerettighetsinstitusjoner, blant annet i dialog med FNs spesialrapportør for de okkuperte palestinske områdene.

■ EGYPT

ECRF, Raftoprospektiv fra 2020, fortsatte i 2025 sitt arbeid for å beskytte retten til rettferdige rettsaker og dokumentere misbruk av rettsystemet i et stadig mer restriktivt juridisk miljø i Egypt.

● SINGAPORE

SEAFAIRER-rundebordet i Singapore samlet representanter fra næringen, myndigheter, organisasjoner og sjøfolk.

■ POLEN

Raftostiftelsen har fulgt opp Raftoprisen 2018 med et prosjekt som dokumenterer erfaringer fra arbeidet til polske og europeiske dommerforeninger og deres sivilsamfunns partnere for å motvirke, og der det er mulig reversere, politisk kontroll over domstolene i Polen.

Styrke dem som beskytter menneskerettigheter

Raftoprisen 2025

Emergency Response Rooms i Sudan (ERR) ble tildelt Raftoprisen i 2025 på et tidspunkt da økt oppmerksomhet om situasjonen i Sudan var sterkt tiltrengt. Konflikten i Sudan er ikke glemt, men har altfor lenge fått for lite internasjonal oppmerksomhet. Representanter fra ERR rapporterer at de opplever Raftoprisen som et viktig bidrag til å rette oppmerksomhet mot siviles lidelser i den pågående konflikten i landet.

ERR i Sudan er grasrotnettverk som oppsto etter krigsutbruddet i Sudan i 2023. De består av tusenvis av frivillige som samarbeider om lokalt forankrede initiativer for å møte akutte humanitære behov, ofte med betydelig personlig risiko. ERR ble tildelt prisen for sitt arbeid med å beskytte en av de mest grunnleggende menneskerettighetene: retten til liv.

Da prisen ble kunngjort i september, fikk nyheten bred dekning i norske og internasjonale medier gjennom blant annet AFP og Reuters. Kunngjøringen skapte også betydelig positiv oppmerksomhet i offentligheten.

Nyheten nådde raskt sudanere både i Sudan og i diasporamiljøer gjennom sosiale medier. Budskapet fra sivile og ERR-frivillige i Sudan var at prisen opplevdes som et tegn på anerkjennelse og et håp i en svært vanskelig situasjon.

Tre frivillige fra ERR ble valgt til å representere nettverket under prisarrangementene i Bergen og Oslo i november. Under oppholdet i Norge deltok de i en rekke møter, offentlige arrangementer og medieintervjuer.

Raftokonferansen samlet eksperter fra akademiske institusjoner samt norske og internasjonale organisasjoner som allerede arbeider med Sudan. ERR-frivillige ga publikum en dypere forståelse av situasjonen i landet og av den viktige rollen nettverket spiller i arbeidet med å beskytte siviles menneskerettigheter, inkludert hvordan deres arbeid best kan støttes fremover.

I Oslo og Bergen møtte ERR-representantene blant annet den norske Utviklingsministeren, Utenriksdepartementet, Stortingets Utenriks- og Forsvarskomiteé, Norad, Flyktninghjelpen, Norsk Folkehjelp og Redd Barna. Arrangementene i Bergen fungerte også som et møtepunkt for representanter fra internasjonale organisasjoner som arbeider med ERR og Sudan. Disse nettverkene kan bidra til å styrke Raftostiftelsens videre arbeid med å følge opp og støtte ERR i Sudan.

«Til de modige mennene og kvinnene som er fanget inne i Sudan og holder ut ufattelige prøvelser, og til de fordrevne familiene spredt over landegrensene: Deres kamp er ikke forgjeves. Vi ser dere. Vi hører dere. Og vi vil aldri slutte å kjempe for at deres stemmer skal bli hørt, og for å beskytte deres rett til å leve i fred og verdighet.»

Styrking av Raftoprismottakeres gjennomslag

I 2025 fortsatte Raftostiftelsen å gi målrettet økonomisk støtte, tilgang til beskyttelsesmekanismer, samt samarbeid med og påvirkningsarbeid til støtte for Raftoprismottakere og deres nettverk av MR-forsvarere som arbeider under sterkt press. Støtten var særlig rettet mot å styrke lokal kapasitet, legge til rette for troverdig dokumentasjon og påvirkningsarbeid, utvide tilgang til internasjonale plattformer, og sikre praktisk beskyttelse for MR-forsvarere i risikosituasjoner.

Å stå opp for retten til liv

Raftoprisen 2025 skapte en ekstraordinært positiv respons blant allmennheten, relevante internasjonale fagmiljøer, diasporagrupper og i Sudan. Samtidig som RSF-styrker angrep og angivelig begikk handlinger som kan defineres som folkemord i den isolerte byen El Fasher, delte befolkningen i Sudan bilder på nettet av plakater som uttrykte takk til ERR og Raftostiftelsen.

Arrangementene knyttet til prisutdelingen var fullsatt, samtidig som den digitale deltakelsen var høy. Sudan-eksperter fra Chr. Michelsens Institutt og Universitetet i Bergen ga grundige orienteringer om den politiske og humanitære situasjonen, med særlig oppmerksomhet på vold mot kvinner. Ekspertene med bakgrunn fra blant annet USAs Utenriksdepartement, U.S. Institute of Peace, USAID, Proximity2Humanity og fagmiljøer som arbeider med beskyttelse av humanitært personell i høyrisikoområder, bidro med kunnskap som er særlig relevant for å støtte et desentralisert grasrotnettverk som ERR.

Raftoprisen i 2025 ble raskt fulgt opp av norske myndigheter, som lenge har vært viktige humanitære og politiske aktører i Sudan. Utviklingsministeren, Utenriksdepartementet, Norad, Flyktninghjelpen, Norsk Folkehjelp og Redd Barna deltok i møter og signaliserte sterk motivasjon for å styrke sitt engasjement.

Den norske regjeringen bevilget flere titalls millioner kroner til økt humanitær bistand til Sudan og nevnte ERR spesielt som en ønsket mottaker av deler av disse midlene. Representanter fra ERR ble invitert til diskusjoner om mobilisering av nødhjelp og mulige fremtidige initiativer for fred og demokrati, både nasjonalt og internasjonalt. Diplomatisk kilder formidlet at Raftoprisen bidro til å muliggjøre dette engasjementet.

Samtalene synliggjorde også at både situasjonen i Sudan og ERRs desentraliserte struktur skaper utfordringer for givere og samarbeidspartnere, særlig når det gjelder å mobilisere midler mer effektivt til lokale aktører som ERR. Dette er avgjørende både for å sikre at hjelpen faktisk når frem til dem som trenger den mest, og for å unngå bistandsstrukturer som overbelaster lokale aktørers begrensede kapasitet eller undergraver deres legitimitet som lokalt forankrede representanter for samfunnets behov.

Raftostiftelsen vil prioritere ERRs akutte beskyttelsesbehov i sitt videre arbeid, og har startet samarbeid med spesialiserte partnere for å utvikle passende beskyttelsestiltak. Initiativet er en del av et bredere beskyttelsesarbeid som gjennom 2025 har kartlagt behov og gitt støtte til Raftos partnere og andre menneskerettighetsforkjempere som arbeider under økende press. Så langt er det gjennomført vurderinger i Nigeria, Uganda og India. Prosjektet legger særlig vekt på kostnadseffektive tiltak innen digital sikkerhet, psykososial støtte og organisasjonsutvikling, blant annet for å diversifisere finansieringsgrunnlaget og redusere sårbarhet for administrativ maktmisbruk.

Støtte til stemmer som utfordrer autoritære regimer

Raftoprisen for 2024 ble tildelt den kubanske kunstneren og aktivisten Luis Manuel Otero Alcántara, som fortsatt sitter fengslet i Havanna. Raftostiftelsen har bidratt med finansiering til etableringen av LMOA Foundation, etter ønske fra Alcántara og hans nettverk, samt utviklingen av en digital plattform som presenterer Alcántaras arbeid og dokumenterer begrensninger i ytringsfriheten på Cuba.

Samarbeidet tar også opp utfordringer som har blitt stadig mer fremtredende og som vi vil se mer av fremover: hvordan organisere menneskerettighetsarbeid i eksil under krevende økonomiske og politiske forhold i ulike vertsland. Det er arrangert møter med den kubanske diasporaen, særlig i Spania, der lokale og nasjonale myndigheter, utenrikspolitiske aktører og sivilsamfunnsorganisasjoner har deltatt. Arbeidet fortsetter i forberedelse til Alcántaras forventede løslatelse fra fengsel i 2026, til løslatelse av alle politiske fanger på Cuba og til inkludering av kubansk sivilsamfunn i fremtidige diskusjoner om demokratiske reformer.

Iver Ørstavik, Norges Rodríguez, Claudia Genlui Hidalgo, Yanelys Núñez Leyva, direktør for internasjonale relasjoner i byrådet i Madrid, José Herrera.

Å stå opp for barns rettigheter

Raftoprismottakeren fra 2023, DCIP, fortsatte i 2025 sitt arbeid for å styrke barns deltakelse i menneskerettighetsarbeid. Gjennom strukturerte opplæringsprogrammer ble nye frivillige trenere sertifisert, og barneledede beskyttelsesteam fikk kontinuerlig veiledning og oppfølging.

Hundrevis av barn, inkludert barn med funksjonsnedsettelse, lærte om rettigheter og beskyttelsesmekanismer, og bidro aktivt til å identifisere og dokumentere menneskerettighetsbrudd i sine lokalsamfunn. Programmet involverte også foreldre og lokalsamfunn, noe som økte lokal aksept for barns deltakelse og forståelsen for at denne kan være trygg og meningsfull.

Med støtte fra Raftostiftelsen deltok barn som representanter direkte inn i møter med internasjonale menneskerettighetsinstitusjoner, blant annet i dialog med FNs spesialrapportør for de okkuperte palestinske områdene. Vitnesbyrd fra barn som deltok i programmene bidro til internasjonal rapportering og påvirkningsarbeid knyttet til alvorlige menneskerettighetsbrudd og manglende ansvarliggjøring.

I 2025 startet samarbeidet mellom Den palestinske advokatforeningen og Den norske advokatforening om å fremme menneskerettighetsopplæring, faglig utvikling og erfaringsutveksling mellom de to organisasjonene.

Prosjektet er et utvekslingssamarbeid mellom elever fra Åsane videregående skole og ungdom i Palestina i samarbeid med DCIP. Det har som mål å fremme gjensidig forståelse, lære deltakerne om menneskerettigheter og barns rettigheter, og gi dem innsikt i arbeidet til FNs menneskerettighetsråd. Deltakerne lærer også hvordan de kan arbeide for barns rettigheter.

Den palestinske advokatforeningen understreker betydningen av samarbeid med nasjonale og internasjonale advokatforeninger for å styrke advokatstanden, opprettholde rettsstaten og beskytte menneskerettighetene.

Til tross for det pågående folkemordet i Gaza og svært krevende forhold på Vestbredden, inkludert alvorlige begrensninger i rettssystemet, har den palestinske advokatforeningen klart å opprettholde sine viktigste institusjonelle funksjoner, blant annet gjennomføring av valg. Samarbeidet ble ytterligere styrket i november under et offisielt delegasjonsbesøk fra representanter for den palestinske advokatforeningen.

Under besøket møtte delegasjonen norske kolleger under det årlige forsvarerseminaret, samt representanter for Stortinget og Utenriksdepartementet, inkludert statssekretær Andreas Kravik.

Delegasjonen besøkte også Oslo tingrett og deltok i et offentlig arrangement i samarbeid med Norsk senter for menneskerettigheter om situasjonen for advokater i Palestina. Den norske dommerforening og Palestinian High Judicial Council startet også et samarbeid i 2025.

Gjennom digitale møter og rundebordssamtaler har partene delt kunnskap og erfaringer knyttet til rettsstatsprinsipper og domstolenes uavhengighet. Samarbeidet fortsetter i 2026.

ECRF har vokst til et team med mer enn 50 advokater, researchere og rundt 1000 frivillige. Til tross for at de arbeider under svært krevende forhold, bruker ECRF de delene av det egyptiske rettssystemet som fortsatt fungerer, til å forsvare menneskerettighetene til politiske fanger, rettsforfulgte menneskerettighetsforvarere og demonstranter, samt ofre for tvungen forsvinning og tortur.

Arbeid for rettferdige rettsaker

Egyptian Commission for Rights and Freedoms (ECRF), Raftprismottaker 2020, fortsatte i 2025 sitt arbeid for å beskytte retten til rettferdige rettsaker og dokumentere misbruk av rettssystemet i et stadig mer restriktivt juridisk miljø i Egypt. Organisasjonen styrket sin systematiske dokumentasjon gjennom en kjønns sensitiv juridisk database, publiserte analytiske rapporter om mønstre i overgrep og utviklet et offentlig verktøy for å følge enkeltsaker som kan benyttes av familier og advokater. Juridisk overvåking og rådgivning, med særlig vekt på kvinnelige tiltalte og deres familier, bidro til nasjonalt og internasjonalt påvirkningsarbeid for rettssikkerhetsgarantier og juridiske reformer.

Europeisk solidaritet til forsvar for rettsstaten

Med støtte fra den norske ambassaden i Warszawa fortsatte Raftostiftelsen oppfølgingen av Raftoprismottaker 2018, Adam Bodnar, tidligere polsk ombudsmann for menneskerettigheter. Prosjektet dokumenterer og deler erfaringer fra arbeidet til polske og europeiske dommerforeninger og deres sivilsamfunnspartnere for å motvirke, og der det er mulig reversere, politisk kontroll over domstolene i Polen. Denne utviklingen har vært i strid med den polske grunnloven, Den europeiske menneskerettskonvensjonen, EU-traktaten og EØS-avtalen.

En rapport er utarbeidet som analyserer utviklingen fra parlamentsvalget i 2015 til presidentvalget i 2024. Rapporten konkluderer med at den viktigste effekten kom gjennom demokratisk mobilisering ved valg, samt gjennom europeiske institusjonelle mekanismer som kan illegge økonomiske sanksjoner støttet av avgjørelser fra europeiske domstoler.

Som en del av oppfølgingen av Raftoprismottakere gjennomfører Raftostiftelsen også besøk for å møte partnere, følge opp prosjekter og drive påvirkningsarbeid overfor lokale myndigheter og diplomatiske aktører. I 2025 besøkte Raftostiftelsen partnere og prosjekter i Libanon, og organiserte møter mellom Raftoprismottakere, kvinnelige menneskerettighets- forkjempere (WHRDs) og den norske ambassadøren ved Norges ambassade i Beirut.

Raftostiftelsen har også besøkt den italienske dommerforeningen ANM, flere italienske sivilsamfunnsorganisasjoner og tidligere statsminister og president i Italias konstitusjonsdomstol Giuliano Amato. Målet er å bidra til å forebygge lignende utvikling i Italia.

I tillegg til enkeltprosjekter opprettholder Raftostiftelsen en aktiv kommunikasjons- og solidaritetsplattform som bringer sammen Raftoprismottakere og deres nettverk. Denne plattformen legger til rette for erfaringsutveksling, koordinering av kampanjer, raske varslere i nødsituasjoner og solidaritet på tvers av regioner. Deltakere rapporterer jevnlig at dette nettverket er avgjørende for å kunne opprettholde arbeidet under press.

Raftostiftelsen tilrettelægger også for møter mellom Raftoprismottakere og norske myndigheter, blant annet for Frank Mugisha, om situasjonen for LHBTQ+-personer i Uganda i forkant av valget i 2026.

Raftostiftelsens Venner fortsatte i 2025 sitt arbeid med å støtte tidligere prismottakere. Blant annet samlet organisasjonen inn midler til kjøp av symaskiner til kvinner som har vært utsatt for vold og tortur i Tsjad, i samarbeid med Charbonnel Nodjigoto og organisasjonen AJPNV, som mottok prisen i 2022.

Støtten gikk også til å spre informasjon om politisk og kulturelt motivert vold i Tsjad.

Charbonnel Nodjigoto og organisasjonen AJPNV mottok Raftoprisen i 2022.

Risikoredusering og beskyttelse

Beskyttelse av MR-forsvarere er en sentral del av Raftostiftelsens arbeid. Fleksibel støtte gjorde det mulig for enkelte MR-forsvarere i akutt fare å flytte midlertidig til tryggere steder og fortsette sitt arbeid derfra.

I ett tilfelle gjorde slik støtte det mulig for en partnerorganisasjon å opprettholde deler av sin virksomhet fra utlandet etter at en ansatt ble utsatt for alvorlig forfølgelse.

Raftostiftelsen fulgte også tett opp MR-forsvarere som opplever økende trakassering og represjon i land med svært begrenset sivilt handlingsrom. Arbeidet kombinerte stille diplomati, økt synlighet og internasjonal oppmerksomhet der dette var mulig.

Parallelt fortsatte samarbeidet med erfarne sikkerhetseksperter for å støtte organisasjoner i land som Nigeria og Uganda. Tiltakene omfatter blant annet digital og fysisk sikkerhet, styrking av organisatorisk robusthet og risikobevist planlegging av aktiviteter.

Samlet bidro disse tiltakene til å styrke MR-forsvareres kapasitet, sikkerhet og internasjonale handlingsrom, slik at de kan fortsette sitt arbeid under stadig vanskeligere forhold.

Støtte til kvinnelige menneskerettighetsforsvarere (WHRDs)

De siste ti årene har Raftostiftelsen styrket sitt arbeid for å støtte WHRDs gjennom langsiktig nettverksbygging, synliggjøring og støtte til lokalt ledede initiativer. Til tross for økende konflikter og krig, innsnevret rom for sivilsamfunn, forfølgelse, og begrensede ressurser, har nettverket av WHRDs holdt seg aktivt, engasjert og drevet av sterk solidaritet.

Et tiår med solidaritet og samhold i kampen for kvinners rettigheter

Et viktig høydepunkt i 2025 var markeringen av Kvinnenettverkets 10-årsjubileum. Nettverket kaller seg Intersectional Feminist Collective og har i ti år markert seg som et nettverk for fellesskap og støtte i møte med forfølgelse av WHRDs og patriarkalske strukturer. Samlingen ga rom for refleksjon, erfaringsutveksling og dokumentasjon av resultater og gjennomslag. Medlemmene vurderte hvilke kapasitetsbyggende tiltak og solidaritetsmekanismer som har vært mest effektive, og utviklet planer for mentorordninger og kunnskapsoverføring til en ny generasjon av WHRDs. Sikre digitale plattformer har gjort det mulig å opprettholde kontinuerlig støtte, erfaringsdeling og koordinert respons på nye sikkerhetsutfordringer. I 2025, fortsatte medlemmer av nettverket å utvikle og lede lokale initiativer som adresserer konkrete menneskerettighetsutfordringer. Et eksempel er prosjektet She & the Law i Egypt, som arbeider med juridisk bevisstgjøring, dokumentasjon og å tilgjengeliggjøre verktøy for kvinner som opplever vold og diskriminering. Raftostiftelsen støtter slike initiativer gjennom økonomisk støtte, samarbeid og oppfølging, synliggjøring og kobling til større internasjonale påvirkningsprosesser.

Anerkjennelse og synlighet for WHRDs

Raftostiftelsen har også bidratt til økt anerkjennelse og internasjonal synlighet for WHRDs utenom arbeidet med Kvinnenettverket. Økt anerkjennelse og synlighet er en viktig strategi for beskyttelse og påvirkning for WHRDs.

Gjennom partnerskap som Forum 1325 og engasjement knyttet til jubileet for FNs sikkerhetsrådsresolusjon 1325, deltok nettverksmedlemmer og partnere på konferanser og dialogmøter med beslutningstakere. Raftostiftelsen støttet også deltakelse og sidearrangementer under FNs menneskerettighetsråd, og bidro til å forsterke stemmene til saharaviske WHRDs gjennom vitnesbyrd, dokumentasjon og kulturelle påvirkningsformer.

I tillegg støttet Raftostiftelsen kvinneledede medie- og kunnskapsplattformer i SWANA-regionen. Den feministiske digitale plattformen Sharika Wa Laken, driftet av Female, har styrket sin rolle som en regional kilde til rettighetsbasert rapportering og analyse om kjønnsbasert vold, diskriminering og digital sikkerhet. Det tilknyttede femicid-observatoriet fortsetter å levere pålitelige data som brukes av journalister og forskere i sammenhenger der offisiell informasjon er begrenset. I 2025 deltok Raftostiftelsen i åpningen av Females nye senter og krisesenter i Chouf i Mount Lebanon. Raftostiftelsen har vært en stolt støttespiller for åpningen av dette senteret, som ble åpnet som et svar på tapet av Females senter i Nabatieh og Beqaa, som ble ødelagt under Israels krig mot Libanon. Senteret i Chouf tilbyr et trygt tilfluktssted for kvinner, jenter og marginaliserte grupper over hele Libanon, en plattform for ungdoms- og feministisk aktivisme, beredskap og støtte i krisesituasjoner, samt et hjem for feministisk tenkning og organisering.

Håndtering av menneskerettighetsbrudd i næringslivet

MR-forsvarere spiller en avgjørende rolle i å avdekke overgrep, forebygge skade og sikre ansvarliggjøring for menneskerettighetsbrudd knyttet til næringslivsvirksomhet. Deres arbeid bidrar til å synliggjøre og adressere konsekvensene av selskapers aktivitet for mennesker og lokalsamfunn. I 2025 styrket Raftostiftelsen kapasiteten, påvirkningskraften og beskyttelsen til MR-forsvarere som arbeider innen høyrisikosektorer og regioner. Dette inkluderer blant annet bygg- og anleggssektoren, mineralutvinning, global skipsfart samt kyst- og havbaserte lokalsamfunn i India, Colombia og Nigeria, i tillegg til MR-forsvarere i MENA-regionen.

Fremme menneskerettigheter i bygg- og infrastrukturektoren

Gjennom sitt arbeid i Coalition for Dignity in the Built Environment, ledet av Institute for Human Rights and Business (IHRB), bidro Raftostiftelsen til konkrete endringer i hvordan menneskerettigheter integreres i beslutningsprosesser i bygg- og anleggssektoren. I 2025 støttet Raftostiftelsen relanseringen av Dignity by Design Framework, et interaktivt verktøy utviklet av IHRB som hjelper aktører med å identifisere, forebygge og håndtere menneskerettighetsrisiko i livssyklusen til byggeprosjekter. Raftostiftelsen bidro også til opplæring om sosial risiko og muligheter, samt påvirkningsarbeid overfor FN-organisasjoner og sentrale globale bransjeaktører. Dette styrket MR-forsvareres mulighet til å påvirke standarder, politikk og praksis i sektoren.

Radioprogrammene ble sendt på en populær lokalradiostasjon i områder med over 1 million innbyggere. Et viktig resultat var etableringen av konkrete dialogprosesser mellom gruveselskaper og berørte lokalsamfunn, noe som skapte nye arenaer for dialog, ansvarliggjøring og forebygging av fremtidige overgrep.

Bedre beskyttelse ved konfliktmineralutvinning i DR Kongo

I Sør-Kivu i Den demokratiske republikken Kongo opplever lokalsamfunn fortsatt alvorlige menneskerettighetsbrudd knyttet til utvinning av tinn, tantal, wolfram og gull. I 2025 støttet Raftostiftelsen organisasjonen Christian Initiative for Peace, Reconciliation and Development (ICPRD) i arbeidet med å gjøre internasjonale standarder om til praktiske verktøy for lokal handling. Gjennom workshops, radioprogrammer og flerspråklig opplæringsmaterieell fikk lokalsamfunnsledere, MR-forsvarere, gruvearbeidere, gruveselskap og offentlige tjenestemenn økt kunnskap om FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter.

Arbeid for sjøfolks rettigheter

Sjøfolk er avgjørende for verdenshandelen, men globalt opplever mange fortsatt omfattende og systematiske menneskerettighetsbrudd. I 2025 bidro Raftostiftelsens arbeid til målbare fremskritt i bransjens arbeid med ansvarlighet. Delivering on Seafarers' Rights Code of Conduct, utviklet i samarbeid med IHRB og Sustainable Shipping Initiative (SSI), fikk økende oppslutning. Totalt benyttet 710 selskaper denne standarden på 13 273 fartøy fordelt på alle typer skip. Gjennom dialog mellom ulike interessenter bidro Raftostiftelsen til å styrke felles eierskap til arbeidet med sjøfolks rettigheter og velferd.

Styrking av rettighetene til sårbare kystsamfunn

Kystsamfunn er blant dem som rammes hardest av klimaendringer, miljøforringelse og uansvarlig næringsvirksomhet. Samtidig blir de ofte ekskludert fra beslutningsprosesser. Gjennom Ocean and Human Rights Platform støttet Raftostiftelsen MR-forsvarere i India, Colombia og Nigeria i arbeidet med å dokumentere negative konsekvenser, samle kunnskap og fremme rettighetsbasert forvaltning av havressurser.

Arbeidet styrket lokal handlekraft, løftet temaet havrettferdighet i lokale og internasjonale prosesser og bidro til større deltakelse fra berørte lokalsamfunn. Et høydepunkt var arrangementet Ocean Equity and the Right to a Healthy, Sustainable Ocean for All under FNs havkonferanse i Nice i juni 2025.

I Nigeria styrket Raftostiftelsens partner Health of Mother Earth Foundation (HOMEF) kapasiteten til fiskersamfunn som er berørt av forurensning, erosjon og klimaendringer. Gjennom opplæring og dokumentasjonsarbeid fikk lokalsamfunn bedre mulighet til å monitorere overgrep, gå i dialog med myndigheter og hevde sine rettigheter.

I India arbeidet partnerorganisasjoner med kvinner og ungdom i marginaliserte Dalit-fiskersamfunn i Tamil Nadu og med ungdom fra småskala fiskerisamfunn i Kerala. Gjennom menneskerettighetsopplæring etablering av aksjonsgrupper og kunstbaserte aktiviteter knyttet til havet ble det skapt større bevissthet og lagt grunnlag for, langsiktig påvirkningsarbeid og ansvarliggjøring.

I Colombia støttet Raftostiftelsen organisasjonen CREER, som arbeider for å koble beskyttelse og restaurering av akvatiske økosystemer til realisering av menneskerettigheter, med særlig vekt på inkludering av etniske minoriteter.

Raftostiftelsen deltok i FN-dialogen om næringsliv og menneskerettigheter (BHR) i Marrakech, Marokko, i juni, hvor vi støttet tilstedeværelsen av MR-forsvarere, blant annet representanter fra Raftoprismottakerne i ECRF. Dialogen er en viktig døråpner for arbeidet med næringsliv og menneskerettigheter i regionen. Raftostiftelsen ser dette som en viktig mulighet til å bringe inn perspektivene til rettighetshavere, sivilsamfunn og MR-forsvarere.

Raftostiftelsen fortsatte også sitt arbeid med næringsliv og menneskerettigheter i Gulf-regionen, blant annet gjennom en introduksjonsforelesning om BHR og lokalisering av menneskerettigheter for fremtidige næringslivsledere og lokale business-studenter. Det er stor vilje blant lokale aktører i regionen til å engasjere seg i BHR, og samarbeid med unge studenter gir en mulighet til å nå fremtidige næringslivsledere og rettighetshavere.

Raftoprismottaker 2012, Nnimmo Bassey, holdt innlegg på arrangementet «Ocean Equity and the Right to a Healthy, Sustainable Ocean for All», som ble arrangert i samarbeid med Raftostiftelsen under FN's havkonferanse i Nice i juni 2025.

Demokratiopplæring i en kritisk tid

I et demokrati som ivaretar menneskerettighetene, er både tillit til og kritisk granskning av offentlige myndigheter avgjørende. Tillit og kritisk sans krever kunnskap, ferdigheter og en tro på at det å si fra kan gjøre en forskjell. Dette er grunnlaget som Raftostiftelsen bygger sine undervisningstilbud på. Vår tid gir stadig flere eksempler på hvor avgjørende sivilsamfunnet er i kampen for grunnleggende menneskerettigheter.

Raftostiftelsen er Freds- og menneskerettighetsenteret (FMS) i Vest-Norge, med base i menneskerettighetsbyen Bergen. Vi er opptatt av å være en ressurs, en vaktbikkje og en samarbeidspartner for skoler, kommuner og menneskerettighetsmiljøer i hele regionen vår.

I 2025 opplevde Raftostiftelsen rekordstor deltakelse i sine undervisningsaktiviteter. Totalt deltok 10 557 personer på vår undervisning. Vi har særlig sett betydelig vekst blant lærere og lærerstudenter. Lærerorganisasjoner og fylkesvise årlige lærerkonferanser har invitert oss til å snakke om lærerprofesjonens rolle i vår tid. Dette synliggjør den viktige rollen freds- og menneskerettighetssentrene spiller: Vi er ikke nøytrale forskere, men arbeider fra et tydelig formulert normativt ståsted, samtidig som vi er tett knyttet til relevante fagmiljøer og støtter skolene i deres mandat om å fremme demokratisk medborgerskap.

Hvert år samarbeider vi med Bergen internasjonale filmfestival om festivalens menneskerettighetsprogram, Checkpoints, samt skoleprogrammet, som i 2025 nådde 12 000 elever.

Sammen med kunstmuseet KODE utviklet vi undervisningstilbudet Frihet på Siljustøl: en alternativ markering av frigjøringsdagene, der kunst og musikk ble innlemmet, og hvor Raftoprismottaker Luis Manuel Otero Alcántara spilte en sentral rolle i den pedagogiske delen.

Den Nationale Scene og Raftostiftelsen samarbeidet i 2023-24 om produksjon av vandreteateret, Et bedre sted, som forteller historien om deportasjonen av den 14 år gamle jødiske gutten Oskar Müller i 1942. Programmet ble tilbudt skoler under Holocaustdagen 2025 og fikk omtale av NRK Vestland.

Skoleelever som deltar i vandreteateret Et bedre sted i Bergen sentrum.

I tillegg er vi en tydelig og prinsipiell menneskerettighetsstemme under offentlige markeringer mot krigen i Ukraina og folkemordet i Gaza. På denne måten opprettholder Raftostiftelsen en aktiv tilstedeværelse i byen, samarbeider med sentrale kulturinstitusjoner og bruker Bergen og byens historie på en målrettet måte i vårt undervisningsarbeid.

Omtrent 130 lærere deltok på kurset Israel og Palestina – krig og dehumanisering, de aller fleste samfunnsfaglærere i videregående skole.

Kurset ble raskt fullt og flere sto på ventelisten.

Støtte til lærere i møte med økende polarisering

Vi ser også at lærere og lærerutdanningene etterspør mer kunnskap på enkelte områder. Temaer som Palestina og Israel, kjønn og seksualitet og rasisme skaper ofte usikkerhet blant lærere, og undervises i klasserom der elever har svært ulike erfaringer. Dette gjør klasseromssituasjonen krevende å navigere i. Den 7. november 2025 inviterte vi derfor lærere til kurset Israel og Palestina – krig og dehumanisering. Kurset ble muligjort gjennom øremerkede midler fra det reviderte nasjonalbudsjettet til Dembra og ble organisert i samarbeid med Vestland fylkeskommune. Målet med kurset var å gi lærere kunnskap og verktøy som kunne øke tryggheten deres i møte med disse temaene, samt styrke skolers evne til å støtte elever som er berørt av krig og konflikt.

Vår kompetanse på disse områdene er etterspurt og gir lærere og lærerstudenter økt kunnskap og begrepsforståelse, muligheter for refleksjon over egen praksis og konkrete forslag til god pedagogisk praksis. Gjennom 2025 har vi også videreutviklet våre egne undervisningstilbud til skoleklasser om disse sensitive temaene.

Vi fortsetter også å høste gevinster fra prosjekter som Ka'brasu (Hva er god rasismeundervisning?), ettersom rapporten og den tilhørende filmen har bidratt til å spre kunnskapen vår og øke etterspørselen etter vår kompetanse. I 2025 utviklet to av ungdommene som deltok i Ka'brasu, gjennom vår samarbeidspartner Møhlenpris idrettslag, undervisningsmateriell om rasisme for ungdomsskolen, og testet dette ved flere skoler i Bergen. I september ble det i Dembra-regi holdt et webinar om Ka'brasu der godt over 80 lærere fra hele landet deltok.

Motarbeiding av ekstremisme og radikalisering

Vi ser også at prosjekter som Personlige fortellinger fra 22. juli nå er godt etablert og i kontinuerlig utvikling. Blant annet er det startet samarbeid med 10. august-stiftelsen, støttegruppene for 25. juni og 22. juli, samt 22. juli-senteret.

Målet er å utvikle undervisningsopplegg som omhandler alle de tre terrorangrepene. Parallelt har vi også startet et samarbeid med 22. juli-senteret og Den nasjonale støttegruppen for 22. juli. Målet er å utvide antallet regioner hvor skoleklasser kan høre førstehåndsfortellinger fra terrorangrepene i 2011.

De andre Freds- og menneskerettighetssentrene (FMS) er naturlige arenaer for å forankre slike initiativer, og en veilederressurs vil snart være klar. Dette arbeidet styrker kompetansen om terrorisme, gruppebasert fiendtlighet og vold, og er helt i tråd med forventningene til FMS slik de er formulert i Meld. St. 13 Forebygging av ekstremisme.

Partnere fra EmpowerED
prosjektet kommer fra
Hellas, Kypros og Norge.

Inkluderende undervisning: Om, for og gjennom demokrati

Raftostiftelsen arbeider kontinuerlig med å videreutvikle sine undervisningsprogrammer og har erkjent at de ikke alltid har vært tilgjengelige for alle elevgrupper. Dette har gjort det nødvendig å utforske nye måter å nå hver enkelt elev på. Da Dråpen i havet tok kontakt med oss om et internasjonalt prosjekt, viste det seg derfor å være et svært godt samsvar med våre egne ambisjoner. Vi ble med på søknaden som ble innvilget og er nå partner i prosjektet EmpowerED. EmpowerED bygger på og kontekstualiserer veletablerte ressurser fra Terres des Hommes og Europarådet som fokuserer på fellesskap, demokrati og menneskerettigheter, og er særlig tilpasset elever med flyktningbakgrunn eller andre sårbare livssituasjoner. Prosjektet inngår i vårt FoU-initiativ om tilpasset opplæring (TOPP) og bidrar, sammen med tilpasningen av vårt eget opplegg Demokratikaken, til et helhetlig undervisningstilbud – om, for og gjennom demokrati.

Akademisk partnerskap for demokratiundervisning

De siste årene har Raftostiftelsen utviklet en rekke forsknings- og utviklingsprosjekter (FoU) for skolen. I Ka'brasu deltok 15 unge over en lengre periode, mens senere prosjekter – som Konspi (konspirasjonsteorier), PIS (Palestina og Israel i skolen), KOS (kjønn og seksualitet) og TOPP (tilpasset opplæring) – er bygget på en trekantmodell der lærere, forskere og stiftelsen samarbeider.

Målet er å utvikle undervisningsressurser og kunnskap som svarer på skolens behov om, for og gjennom demokrati og menneskerettigheter. Lærere bidrar med erfaring fra klasserommet, forskere står for dokumentasjon og evaluering, og Raftostiftelsen leder utviklingen av undervisningsmateriell. Sammen produserer vi relevante, gjennomtenkte og utprøvde ressurser for skolen.

Planlegging av en ny læringsarena

Vi er spesielt glade for å kunne rapportere rekordhøy deltakelse samtidig som vi har operert fra midlertidige lokaler. Vi kan nå slå fast at flyttingen til ordinære kontorlokaler, mens Raftohuset gjennomgår utvidelse og oppgradering, ikke har redusert vår popularitet blant skolene. Samtidig ser vi frem til igjen å kunne tilby et reelt alternativt læringsmiljø der elever kan bruke flere sanser og bevege seg på ulike måter. Selv om vi har tilpasset undervisningen vår til vanlige klasserom på en god måte, opplever vi at læringen blir mindre variert, og at vi ikke får brukt hele bredden av våre metoder og verktøy.

Det kreative arbeidet med den nye alternative læringsarenaen startet høsten 2025.

I samarbeid med Bergensfirmaet Haltenbanken vil vi utvikle de nye lokalene, som etter planen åpner i januar 2027.

Styrking av aktsomhetsvurderinger i praksis

I 2025 fortsatte FUTURE-PROOF-nettverket, et samarbeid med Bergen Næringsråd, å legge til rette for en arena for kompetansebygging og erfaringsutveksling knyttet til praktisk gjennomføring av aktsomhetsvurderinger knyttet til menneskerettigheter. Basert på tilbakemeldinger fra nettverksmedlemmer var en sentral prioritet å gjøre det enklere å navigere i det brede utvalget av tilgjengelige ressurser.

For å imøtekomme dette behovet ble det utviklet og lansert en ressursbank på nettverkets intranett. Ressurser ble identifisert gjennom omfattende research samt innspill fra eksperter og organisasjoner, og deretter gjennomgått og systematisert i samarbeid med menneskerettighetsadvokat Tone Sørfonn Moe.

Resultatet er en ressursbanksom samler utvalgte verktøy, veiledningsdokumenter og annet materiale som dekker sentrale aspekter ved aktsomhetsvurderinger, inkludert risikovurdering og sektorspesifikke utfordringer. Ettersom fagfeltet næringsliv og menneskerettigheter er i stadig utvikling, vil ressursbanken oppdateres og suppleres basert på brukernes tilbakemeldinger og utviklingen i fagfeltet

FUTURE-PROOF

Parallelt har nettverket lagt til rette for en rekke aktiviteter, blant annet den årlige konferansen, som i 2025 tok opp spørsmålet: «Har Europa råd til å (ikke) bry seg om bærekraft?»

Konferansen samlet representanter fra sivilsamfunn, næringsliv, tenketanker og academia, og inkluderte blant annet innlegg fra Beena Pallical fra National Campaign on Dalit Human Rights, som fikk Raftoprisen i 2007.

Raftostiftelsen og Bergen Næringsråd samler selskaper på tvers av bransjer for å dele erfaringer og styrke arbeidet med aktsomhetsvurderinger i tråd med internasjonale standarder.

Masterkurset **Business and Human Rights** utforsker koblingene mellom brudd på menneskerettigheter og næringslivet, samt viktigheten av internasjonale standarder som FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter på veien mot å styrke respekten og beskyttelsen av menneskerettighetene.

Å utdanne neste generasjon ansvarlige næringslivsledere

Masterkurset i næringsliv og menneskerettigheter, som Raftostiftelsen tilbyr i samarbeid med Universitetet i Bergen og Institute for Human Rights and Business (IHRB), ble arrangert for niende år på rad. Foreleserne inkluderte verdensledende eksperter fra internasjonale institusjoner og selskaper, samt Raftoprismottakere og akademikere. Deltakerne besto av erfarne folk fra næringslivet og bærekraftsledere fra en rekke bransjer. Kurset har opparbeidet seg et internasjonalt omdømme som ett av de beste kursene i næringsliv og menneskerettigheter globalt.

Raftostiftelsen har også et tett samarbeid med NHH Norges Handelshøyskole og arbeider gjennom en egen studentgruppe ved NHH for å styrke kunnskapen om menneskerettigheter blant økonomistudenter. I tillegg til å organisere seminarer ble det i 2025 gjennomført et kurs med 22 studenter, med fokus på konkrete steg selskaper må ta for å implementere ansvaret for å respektere menneskerettigheter i tråd med FNs veiledende prinsipper og OECDs retningslinjer for ansvarlig næringsliv.

I samarbeid med IHRB har Raftostiftelsensiden 2017 holdt seminarer om næringsliv og menneskerettigheter ved NHH for internasjonale studenter som følger det høyt rangerte CEMS-programmet Master in International Management. I 2025 deltok 35 studenter fra 10 land i kurset, som også ble gjennomført ved Aalto University og London School of Economics. Den internasjonale CEMS-alliansen gir studentene et prestisjefyllt ettårig tilleggsprogram som gir en høyt verdsett ekstra kvalifikasjon og øker sjansen for å bli fremtidige ledere. Gjennom kurset vårt gir Raftostiftelsen og IHRB neste generasjon ledere en forståelse av selskapers ansvar for å respektere menneskerettigheter i tråd med FNs veiledende prinsipper.

Organisasjon

Raftostiftelsens frivillige

Frivillige har alltid vært en viktig del av Raftostiftelsens arbeid, særlig i forbindelse med den årlige Raftoprisen. Raftostiftelsens priskomiteé består av ni medlemmer, som har ansvar for å vurdere nominasjoner og anbefale en kandidat til den årlige Raftoprisen.

Raftos studentgruppe bidrar til organiseringen av arrangementene knyttet til Raftoprisen og til det tilhørende kommunikasjonsarbeidet. I 2025 besto gruppen av 16 studenter, i tillegg til 13 frivillige som bidro med praktiske oppgaver under arrangementene i Bergen.

Raftostiftelsens Oslogruppe besto av seks medlemmer i 2025, som bidro til å organisere offentlige arrangementer i Oslo knyttet til den årlige Raftoprisen.

Raftostiftelsenx NHHS hadde rundt 20 medlemmer gjennom 2025 og arbeider med å øke bevisstheten blant studenter ved NHH-Norges Handelshøyskole, om temaer knyttet til næringsliv og menneskerettigheter.

Raftostiftelsens Venneforening er en egen stiftelse i nær tilknytning til Raftostiftelsen, som aktivt støtter arbeidet vårt ved å bidra til å spre kunnskap om menneskerettighetsarbeid gjennom offentlige arrangementer, medlemsaktiviteter og nyhetsbrev.

Status for oppgradering og utvidelse av Raftohuset

I 2025 satte Raftostiftelsen i gang et omfattende arbeid med å oppgradere og utvide Raftohuset. Prosjektet finansieres i hovedsak av Kunnskapsdepartementet, med tilleggsmidler fra Vestland fylkeskommune.

Arbeidet har som mål å skape et mer universelt utformet bygg for elever som deltar i våre undervisningsprogrammer, inkludert trinnfri inngang, løfteplattform og forbedret tilgjengelighet i hele bygget. Raftohuset består av to eldre bygninger som vil bli oppgradert for bedre å møte dagens standard for kontorlokaler. Prosjektet er planlagt ferdigstilt innen utgangen av 2026.

Daglig leder i Raftostiftelsen, Jostein Hole Kobbeltvedt, signerer kontrakten med hovedentreprenør Lars Jønsson AS.

Prosjektet med oppgradering og utvidelse av Raftohuset skal etter planen ferdigstilles i slutten av 2026.

Nature of business

Raftostiftelsens formålsparagraf

Stiftelsens formål er, i Thorolf Raftos ånd, å arbeide for menneskets rettigheter, i første rekke åndsfrihet, politisk frihet og økonomisk frihet. Arbeidet skal drives på humanistisk grunnlag uten geografiske avgrensninger for å fremme menneskeverd.

Raftostiftelsen skal tildele Thorolf Raftos Minnepris (Raftoprisen). Arbeidet til Raftostiftelsen skal utføres gjennom oppfølging av Rafto-prisene, undervisningsarbeid og annen formidling

Strategiske hovedmål for Raftostiftelsen

1. Raftostiftelsen skal løfte Raftoprisen videre som et redskap for å anerkjenne og synliggjøre menneskerettighetsforsvarere.
2. Raftostiftelsen skal utfordre myndigheter og næringsliv på deres menneskerettighetsansvar.
3. Raftostiftelsen skal som et nasjonalt freds- og menneskerettighetscenter gi undervisning i demokrati og menneskerettigheter.

Kjernevirksomheten organiseres under tre aktiviteter

1. Tildeling av Raftoprisen.
2. Støtte til menneskerettighetsforsvarere og arbeid for å ansvarliggjøre myndigheter og næringsliv.
3. Undervisning i demokrati og menneskerettigheter

Støttefunksjonene organiseres under tre områder

1. Organisasjon og frivillighet.
2. Kommunikasjon.
3. Finansiering og rammebetingelser.

Stab, styret og frivillige

Styremedlemmer i 2025

Frode Elgesem, styreleder
Anders Skjævestad, nestleder
Anders Waage Nilsen
Laila Bokhari*
Lovise Aalen
Ingrid Hoem Sjursen, leder av Raftopriskomiteén
Anne Lise Fimreite
Guri Hjeltnes
Marianne Støle-Nilsen, ansattrepresentant
Observatør: Roar Bye, leder for Raftostiftelsens venner

Styret hadde seks ordinære møter og to ekstraordinære møter i 2025.

* Det var med stor sorg vi mottok nyheten om at vårt styremedlem Laila Bokhari gikk bort i desember 2025.

Raftopriskomiteén 2025

Ingrid Hoem Sjursen, leder
Elina Troscenko, nestleder
Helge Haugland
Bheki Dlamini
Kariane Therese Gärtner Westrheim
Anand Bhopal
Kjersti G. Berg
Ana de Mello Côrtes
Cathinka Guldborg-Nessler, leder for Raftos studentgruppe 2025

Ansatte i Raftostiftelsen i 2025

Jostein Hole Kobbeltvedt, Daglig leder
Frøydis Olaussen, Administrasjonsleder
Solveig Moldrheim, Undervisningsleder
Ingrid B. Rosland, Leder for Programavdelingen
Therese Jebesen, seniorrådgiver Program
Iver Ørstavik, seniorrådgiver Program
Liv Unni Stuhaug, seniorrådgiver Raftoprisen
June Naustdal, prosjektrådgiver
Anita Hole, undervisningsrådgiver
Shayan Hussein, prosjektmedarbeider undervisning
Ronja Bell Breisnes, kommunikasjonsrådgiver
Maren Fluge Nordgreen, prosjektkoordinator, FUTURE-PROOF
Marianne Støle-Nilsen, seniorrådgiver undervisning
Jan Morten Rønne, undervisningsrådgiver
Zaid Abu Kalal, undervisningsrådgiver

Midlertidig ansatte/Vikariat 2025

Andrea Rygh-Johansen, Programavdelingen og FUTURE-PROOF
Kaspar Knudsen, Kommunikasjon
Vegard Waagbø, Undervisning
Vilde Mørch Hobæk, Undervisning

I løpet av 2025 hadde Raftostiftelsen ni personer på prosjektkontrakter:

Cathrine Hope (Dembra), Katrine Vetaas Vedeler (BHR), Caroline Huse Dalsegg (BHR), Agnes Olaussen Strømme (administrasjon), Mars Mesgrahl (undervisning), Michal Abraha Solomon (undervisning), Mari Julie Bårdsen (undervisning), Willem Leendertse (undervisning) og Andrea Helena Magnussen (undervisning).

Praktikanter

Raftostiftelsen tilbyr praksisplasser knyttet til undervisningsavdelingen og Raftopris-prosjektet. Praksisprogrammet ble etablert i 2010 og innebærer at praktikanter arbeider to dager i uken i ti måneder. Programmet har nå definerte læringsmål og en mer formalisert oppfølging fra stiftelsen enn tidligere. Siden 2021 har praktikanter mottatt et stipend som del av programmet; per 2025 utgjør dette 69 000 kroner per år.

Praktikanter i 2025

Tale Eilertsen, undervisning, 2024/2025

Trym Lind, undervisning, 2024/2025

Emma Aase, undervisning, 2025

Malwina Dobrowolska, Raftoprisen, 2025

Eira Erlandsen-Sele, undervisning, 2025/2026

Mikal Shahim Inayat Torstensen, undervisning, 2025/2026

Frivillige

Raftostiftelsen har nesten 70 frivillige som gjør en viktig innsats for stiftelsen. Våre frivillige inkluderer styremedlemmer, medlemmer av priskomiteen, Raftostiftelsens venner, studentgruppen, Oslo-gruppen og Raftostiftelsenx NHHS.

Helse, miljø og sikkerhet

Daglig leder har det overordnede ansvaret for helse, miljø og sikkerhet (HMS) i Raftostiftelsen. Liv Unni Stuhaug ble valgt som verneombud i mars 2025. HMS-spørsmål tas jevnlig opp i personalmøter.

I 2025 startet vi renoveringen og utvidelsen av det nye Raftohuset. Oppdateringer om utviklingen av det nye Raftohuset diskuteres jevnlig i ukentlige personalmøter.

Raftostiftelsen flyttet ut av Raftohuset og inn i midlertidige kontorer i Bredalsmarken 15–17. De midlertidige lokalene ligger nær Raftohuset og har fasiliteter som gjør det mulig å opprettholde undervisning for skoleklasser som besøker oss.

Styret legger vekt på å oppnå en god kjønnsbalanse. I 2025 besto styret av seks kvinner og tre menn; priskomiteen besto av seks kvinner og tre menn; blant fulltidsansatte var det elleve kvinner og fire menn.

Det var ingen skader eller ulykker knyttet til virksomheten i 2025.

Totalt sykefravær utgjorde 6,14 % av totalt antall arbeidsdager, en økning sammenlignet med året før.

Et flertall av de ansatte er medlemmer av NTL (fagforening under LO), og Raftostiftelsen er medlem av Virke (arbeidsgiverorganisasjon). Partene er bundet av tariffavtalen mellom LO og Virke.

Raftostiftelsen forurensrer ikke det ytre miljøet utover det som anses som normalt for sammenlignbare organisasjoner.

Samarbeidspartnere

22. juli-senteret
Agenda Rådgivning
Agenda Vestlandet
AGORA international human rights
AHKR Universitetet i Bergen
Amnesty International
ARKIVET freds- og menneskerettighetssenter
Artists at Risk
Askøy Kommune (Dembra)
Association Jeunesse de la Paix et la
Non-Violence (AJPNV)
Bærekraftige Liv
Bergen Global
Bergen Internasjonale filmfestival (BIFF)
Bergen Næringsråd
BlueGreen Coastal Resources
CEMS Global Alliance in Management
Education
Centre for Race and Gender and University of
California, Berkeley Centre of Law and Social
Transformation
Centro Regional para Empresas y
Emprendimientos Responsables (CREER)
Chr. Michelsen Institutt
Civil Rights Defenders
Den norske ambassaden i Singapore
Den norske ambassaden i Warszawa
Den norske Helsingforskomité
Den norske Uighurkomiteen
Det Europeiske Wergelandssenteret
DNB
DOF ASA
Dråpen i Havet
ELSA Bergen
Emergency Response Rooms of Sudan
Equinor
European Stability Initiative
Falstadsenteret
Fe-Male
FNs høykommissær for menneskerettigheter
FNs spesialrapportør for
menneskerettighetstighetsforsvarere
FNs spesialrapportør for retten til et rent, sunt
og bærekraftig miljø
FN-sambandet
Freemuse
Forbrukertilsynet
Forskergruppen Forskning og undervisning om
kontroversielle tema
Free Courts Initiative
FRI - Foreningen for kjønns- og
seksualitetsmangfold
Grieg Gruppen
Havforskningsinstituttet
Haltenbanken
Health of Mother Earth Foundation
Senter for studier av Holocaust og
livssynsminoriteter
Hope for Children
Høgskulen på Vestlandet
Human Rights House Foundation
Human Rights House Network
Human-Etisk Forbund
Impact HUB Bergen
Institute for Human Rights and Business
Jammu and Kashmir Coalition of Civil Society
(JKCCS)
KODE-museene
KPMG
LMOA Foundation
LOUDER (libanesisk organisasjon for kvinners
rettigheter)
MEDEL Association des Magistrats européens
pour la démocratie et les libertés
Menneskerettighetsfondet
Mission to Seafarers
Møhlenpris idrettslag
Nansensenteret
Narviksenteret
National Campaign on Dalit Human Rights
NLA Høgskolen
Nordahl Grieg vgs.
Norges Handelshøyskole (NHH)

Norges institusjon for menneskerettigheter
Norges kontaktpunkt for ansvarlig næringsliv
Norges Rederiforbund
One Ocean Expedition
One Ocean Havbyen Bergen
PEN Norge
Polish Judges' Association Iustitia
Postkodelotteriet
Christian Initiative for Peace, Reconciliation & Development
Protect Humanitarians
Proximity2Humanity
Raoul Wallenberg Institutt
Restart – Skeiv Ungdoms fagavdeling
RUWON Nepal
RVTS Vest
Stiftelsen 10. august
Stiftelsen Lenken
Støttegruppen 22. juli
Støttekomiteen for Vest-Sahara
Studentenes og Akademikernes Internasjonale Hjelpfond (SAIH)
Sustainable Shipping Initiative
Terres des Hommes
UNDP
Universitetet i Bergen
University of California at Berkeley
University of Westminster
Utøya AS
Wilhelmsen Ship Management
Women's Wings (Sudansk organisasjon for kvinners rettigheter)

Offentlige støttespillere

Bergen kommune
Vestland fylkeskommune
Kunnskapsdepartementet / Utdanningsdirektoratet (UDIR)
Utenriksdepartementet / Norad (direktoratet for utviklingssamarbeid)
Lotteri og stiftelsestilsynet

Bidragstivere til Raftoprisen

Fana Sparebank
Hans Jørgen Brun (fotograf)
Bergen Live
Studentersamfunnet i Bergen
Universitetsmuseet (Universitetet i Bergen)
Jæger Automobil Åsane
Norsk Folkehjelp
KODE
Reindyrka
BRGN
Ole Bull Scene
Vossabia
Kiwi Strømgaten
Shiraz
Rema 1000 Nygårdsgaten
Oscar Hermanrud Barrum
Peppes Pizza
Kandakiz
Bergen Brandkorps Musikkorps
Småu
TRE
De Bergenske

Andre bidragstivere

Formuesforvaltning
Stiftelsen Fritt Ord
Sparebanken Norge
Bergensstiftelsen
Agenda Vestlandet
Stiftelsen Raftoprisens Fond (Raftofondet)
Raftostiftelsens Venner

Årsregnskap 2025

Resultatregnskap

Balanse

Noter

Resultatregnskap

Raftostiftelsen

Driftsinntekter og driftskostnader	Note	2025	2024
Tilskudd og gaver	2	23 370 238	22 450 957
Annen driftsinntekt		3 902 925	3 841 386
Sum driftsinntekter		27 273 162	26 292 343
Varekostnad		8 632 822	9 352 588
Lønnskostnad	3	14 310 995	12 935 399
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	4	542 768	498 775
Annen driftskostnad	2, 3	2 594 124	2 916 976
Sum driftskostnader		26 080 709	25 703 738
Driftsresultat		1 192 453	588 605
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen finansinntekt		379 163	823 301
Annen rentekostnad		410 921	529 704
Annen finanskostnad		13 533	30 579
Resultat av finansposter		-45 291	263 017
Årsresultat		1 147 162	851 622
Overføringer			
Avsatt til annen egenkapital	5	1 147 162	851 622
Sum overføringer		1 147 162	851 622

Balanse**Raftostiftelsen**

Eiendeler	Note	2025	2024
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger o.a. fast eiendom	2, 4, 6	9 346 640	9 819 950
Anlegg under utførelse - Nye Raftohuset	2, 4, 7	33 749 990	4 258 643
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	4	238 841	207 890
Sum varige driftsmidler		43 335 471	14 286 483
Sum anleggsmidler		43 335 471	14 286 483
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer		1 130 733	1 663 597
Andre kortsiktige fordringer		910 286	833 752
Sum fordringer		2 041 018	2 497 349
Bankinnskudd, kontanter o.l	8	41 813 573	27 077 283
Sum omløpsmidler		43 854 591	29 574 632
Sum eiendeler		87 190 062	43 861 115

Balanse**Raftostiftelsen**

Egenkapital og gjeld	Note	2025	2024
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Grunnkapital	5	500 000	500 000
Sum innskutt egenkapital		500 000	500 000
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	5	12 550 219	11 403 057
Sum opptjent egenkapital		12 550 219	11 403 057
Sum egenkapital		13 050 219	11 903 057
Gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	6	6 449 846	6 491 608
Øvrig langsiktig gjeld	7	56 800 000	18 000 000
Sum annen langsiktig gjeld		63 249 846	24 491 608
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		5 751 739	2 002 418
Skyldig offentlige avgifter	8	936 814	874 322
Annen kortsiktig gjeld	2, 9	4 201 444	4 589 710
Sum kortsiktig gjeld		10 889 996	7 466 450
Sum gjeld		74 139 842	31 958 058
Sum egenkapital og gjeld		87 190 062	43 861 115

Bergen, 20.03.2026
Styret i Raftostiftelsen

Frode Elgesem
Styrets leder

Anders Waage Nilsen
Styremedlem

Lovise Aalen
Styremedlem

Anne Lise Firreite
Styremedlem

Elina Tröscenko
Styremedlem

Guri Hjeltnes
Styremedlem

Anders Skjævestad
Styremedlem

Marianne Støle-Nilsen
Styremedlem

Jostein Hole Kobbeltvedt
Daglig leder

NOTER 2025

Raftostiftelsen

NOTE 1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og NRS 8 - God regnskapsskikk for små foretak.

Inntekter

Inntekter består av tilskudd, gaver, støttemedlemskap og honorar for undervisningssamarbeid. Driftstilskudd og gaver inntektsføres i takt med forbruk av midlene. Investeringsstilskudd resultatføres i takt med avskrivningene av investeringen. Tjenester inntektsføres etter levering.

Skatter

Stiftelsen driver ikke skattepliktig virksomhet.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Nedskrivningen reverseres når grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede. Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets økonomiske levetid.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene.

Art og lokalisering

Stiftelsens formål er i Thorolf Raftos ånd å arbeide for menneskets rettigheter, i første rekke åndsfrihet, politisk og økonomisk frihet. Arbeidet skal drives på humanistisk grunnlag uten geografiske avgrensninger for å fremme menneskeverd. Arbeidet til Raftostiftelsen skal utføres gjennom årlig utdeling av Raftoprisen, oppføring av Raftoprisene, undervisning og annen formidling. Raftostiftelsen drives fra egne lokaler, som de overtok i 2024 i forbindelse med sammenslåing med tidligere huseier Stiftelsen Egil Raftos Hus, på Menneskerettighetenes Plass 1 i Bergen.

NOTER 2025

Raftostiftelsen

NOTE 2 OFFENTLIGE TILSKUDD

	2025	2024
Kunnskapsdepartementet	9 621 000	8 462 000
Norad (2025) / Utenriksdepartementet (2024)	9 000 000	9 000 000
Utdanningsdirektoratet	1 107 750	969 000
Bergen Kommune	1 142 000	1 106 000
Vestland fylkeskommune	1 054 200	1 354 000
Norske Ambassaden i Polen	440 000	0
Sum	22 364 950	20 893 000

Stiftelsens tilskudd består av driftstilskudd og prosjekttilskudd fra ulike aktører, både offentlige og private. Offentlige tilskudd er listet opp i tabellen over.

Andre offentlige tilskudd

I 2024 fikk Raftostiftelsen tildelt 15 millioner kroner fra Kunnskapsdepartementet til byggeprosjektet og nye 35 millioner kroner i 2025. Stiftelsen har også fått 2 millioner kroner fra Vestland fylkeskommune i 2025 til byggeprosjektet. Disse tildelingene er balanseført som langsiktig gjeld, se note 7.

Stiftelsen er registrert i Frivillighetsregisteret og søker årlig om mva-kompensasjon. Kr 1 270 280 er mottatt i 2025 for 2024. I 2025 har stiftelsen også søkt om strømstøtte for frivillige lag og organisasjoner, og har fått innvilget kr 6 209 i strømstøtte. Strømstøtten er ført som negativ driftskostnad.

NOTE 3 LØNSKOSTNADER OG ANTALL ÅRSVERK

Lønnskostnader	2025	2024
Lønninger	11 247 571	10 134 592
Arbeidsgiveravgift	1 770 940	1 522 620
Pensjonskostnader	836 507	755 339
Andre ytelser	455 978	522 847
Sum	14 310 995	12 935 399

Stiftelsen har i regnskapsåret sysselsatt totalt 17,8 årsverk.

Revisor

Kostnadsført revisjonshonorar for 2025 utgjør kr 117 500 inkl. mva.

I tillegg kommer honorar for andre tjenester og attesteringer med kr 57 194 inkl. mva.

NOTER 2025

Raftostiftelsen

NOTE 4 VARIGE DRIFTSMIDLER

	Bygningsmessig inventar	Anlegg under utførelse	Driftsløspøre, inventar, verktoy mm.	Sum
Anskaffelseskost pr. 01.01	17 003 309	4 258 643	744 562	22 006 514
Tilgang kjøpte anleggsmidler	0	29 491 347	100 408	29 591 755
Anskaffelseskost 31.12.	17 003 309	33 749 990	844 970	51 598 269
Av- og nedskrivninger pr. 01.01	7 183 358	0	536 673	7 720 031
Årets ordinære avskrivninger	473 311	0	69 457	542 768
Av- og nedskrivninger pr. 31.12.	7 656 669	0	606 130	8 262 799
Bokført verdi 31.12.	9 346 640	33 749 990	238 840	43 335 470
Avskrivningsplan	Lineær 3 til 50 år	Ingen	Lineær 3 til 5 år	

NOTE 5 EGENKAPITAL

	Grunnkapital	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Pr. 31.12.2024	500 000	11 403 057	11 903 057
Årets resultat		1 147 162	1 147 162
Pr 31.12.2025	500 000	12 550 219	13 050 219

Fortsatt drift

Styret vurderer at forutsetningen for fortsatt drift er til stede, og regnskapet er avlagt under denne forutsetning.

NOTER 2025

Raftostiftelsen

NOTE 6 PANTSTILLELSER OG GARANTIER

	31.12.2025	31.12.2024
Pantsikret gjeld, pantstillelser og garantier		
Langsiktig gjeld til kredittinstitusjoner	6 449 846	6 491 608
Sum	6 449 846	6 491 608
Gjeld som forfaller mer enn 5 år etter regnskapsårets slutt	4 465 226	4 473 272
Regnskapsført verdi av pantsikrede eiendeler		
Menneskerettighetenes plass 1 (Raftohuset)	4 977 676	5 159 576
Olaf Ryes vei 21	4 368 964	4 493 464
Sum	9 346 640	9 653 040

NOTE 7 ØVRIG LANGSIKTIG GJELD

Nye Raftohuset

Raftostiftelsen er i en prosess med å utvide og oppgradere Raftohuset i Bergen med utgangspunkt i undervisningstilbudet, som er ett av Raftostiftelsens kjerneområder. Dette vil blant annet øke undervisningskapasiteten fra ett til to fullverdige undervisningsrom og gi universell tilgang til lokalene. Prosjekteringsfasen gikk over to år fra høsten 2022 til høsten 2024 og det ble besluttet å gå i gang med byggeprosjektet når en fikk innvilget søknad om midler. Prosjektet gikk i november 2024 over i samspillfasen, før byggeprosjektet startet høsten 2025. Raftostiftelsen flyttet da ut av lokalene i byggeperioden til midlertidig leide lokaler.

Tilskudd til Nye Raftohuset

Kunnskapsdepartementet har tildelt 3 millioner kroner til forprosjektet og 15 millioner kroner til byggeprosjektet i 2024 og 35 millioner kroner i 2025. Stiftelsen har også fått 2 millioner kroner fra Vestland fylkeskommune i 2025 til byggeprosjektet og det er mottatt 100 000 kroner fra en privat stiftelse. I tillegg er det henført kr 1 700 000 i egenfinansiering fra Raftostiftelsen.

Total tildeling er kr 56 800 000 pr 31.12. Disse tildelingene er balanseført som investeringstilskudd under langsiktig gjeld, og pådratte kostnader i prosjektet så langt (kr 33 749 990) er aktivert som anlegg under utførelse.

NOTE 8 BANKINNSKUDD

Bundne skattetreksmidler i 2025 er på kr 445 096. Inntæende på skattetrekskonto er tilstrekkelig til å dekke skyldig skattetrekk pr 31.12.

Dei av Raftostiftelsens midler på bank kommer fra forskutterte tilskudd til byggeprosjektet Nye Raftohuset, se nærmere omtale i note 7.

NOTER 2025

Raftostiftelsen

NOTE 9 ANNEN KORTSIKTIG GJELD

	2025	2024
Periodisert tilskudd prosjekter	2 762 517	2 695 900
Skyldig lønn og feriepenger	1 290 538	1 565 634
Påløpte kostnader	145 829	320 308
Innsamlede gavemidler til andre org.	0	5 308
Annert kortiktig gjeld	2 559	2 559
Sum	4 201 444	4 589 710

Endring av sammenligningstall fra 2024

I 2024 var sum kortiktig gjeld kr 22 589 710. Av disse er kr 18 000 000 reklassifisert til langsiktig gjeld

Dette gjelder investeringstilskudd til byggeprosjektet Nye Raftohuset, se note 7.